

ningen af Forbruget angaar, er det som bekendt noget, Folk i Almindelighed ikke holder af; de gør det ikke gerne, og de gør det sjældent, før Nøden tvinger dem dertil. Dette Raad om Indskrænkning af Forbruget, tror jeg derfor ikke, vi skal vente os særligt meget af, i alt Fald foreløbig. Noget anderledes stiller det sig, naar der er Tale om at forøge Produktionen, endskønt jeg ogsaa her maa sige, at det er lettere sagt end gjort. Hvis vi saaledes henvender os til Lederne af Industri og Haandværk her i Landet og fremhæver Nødvendigheden af, at Produktionen forøges, saa vil der sandsynligvis blive svaret: Ja, det vil vi særdeles gerne, men det er os ganske umuligt; den ene Strejke følger efter den anden, og Brud paa trufne Aftaler og Overenskomster hører til Dagens Orden, under disse Forhold er en Forøgelse af Produktionen os en Umulighed. Saaledes antager jeg, at Forholdet stiller sig for Industri og Haandværk. Men saa har vi Landbruget. Her stiller Forholdet sig heldigvis langt bedre, naar der er Tale om en Forøgelse af Produktioner. Jeg ser saaledes paa dette Spørgsmaal, at aldrig har det danske Landbrug haft større og vigtigere Opgaver, end det har i Øjeblikket, og jo større Uro der er i andre Erhverv, og jo større Vanskeligheder der er at overvinde, des vigtigere bliver Landbrugets Opgave. Det er ogsaa min Opfattelse, at Landmændene staaar parate, til at tage fat paa et Arbejde med det Formaal for Øje at forøge Produktionen, og heldigvis har Arbejdsforholdene paa Landet hidtil ikke lagt Hindringer i Vejen for, at dette kan ske. Men skal det lykkes for Landbruget at forøge Produktionen og derigennem bidrage til at afbøde eller udjævne de økonomiske Vanskeligheder, vi har her i Landet, maa de Foranstaltninger, der træffes fra Lovgivningsmagtens Side, være af den Beskaffenhed, at de ikke uden tvingende Nødvendighed og ikke mere end allerhøjest nødvendigt griber ind i Landbrugets Driftsforhold.

Hvad nu det foreliggende Lovforslag angaar, er det ganske klart, at dets Gennemførelse ikke vil medføre meget store Ulemper for Landbruget og heller ikke i særlig Grad gribe forstyrrende ind i dets Driftsforhold. I den Henseende er dette Lovforslag vidt forskelligt fra Kornlovene fra forrige og indeværende Aar; men at dette Lovforslag

vil kræve Ofre fra Landbrugets Side, er sikkert nok, og det forekommer mig, at der kræves mere, end det er rigtigt og nødvendigt. Imidlertid, da den højtærede Indenrigsminister gentagne Gange under Forhandlingerne i det andet Ting har erklæret sig villig til nærmere Forhandling om Enkeltheder i Lovforslaget, haaber jeg, at de Uoverensstemmelser, der kan være til Stede, med lidt god Villie fra alle Sider vil kunne fjernes.

Vi fra vor Side ønsker at undgaa Ligningen, vi anser ikke Ligningen for nødvendig, og givet er det, at en Kornligning ikke kan siges at være velset blandt Landmændene. Jeg ønsker dog hertil straks at føje, at vi ikke har det mindste imod, at de Landmænd, som ikke har avlet Vintersæd, Rug eller Hvede, ogsaa kommer til at aflevere Korn til Staten. Vi anser det for det ønskeligste og det heldigste, at der ikke bliver en Del Landmænd, som bliver begunstiget fremfor andre, og vi er særdeles villige til at forhandle om en Form, hvorved dette kan undgaaes.

Angaaende den i § 5 fastsatte Pris vil jeg sige, at naar Landmændene afleverer al deres Rug og Hvede og største Delen deraf til Ombytning, saa bringer Landbruget et ikke ringe Offer, og saa synes jeg, at man ikke med Rimelighed kan forlange mere. Jeg synes derfor, at det Korn, der skal betales kontant, bør betales med Majsens Gennemsnitspris, idet jeg, som sagt, ikke anser det for rigtigt at paalægge Landbruget yderligere Byrder eller Ofre ud over dem, der er Tale om gennem Aflevering af Rug eller Hvede til Ombytning. Jeg har ikke noget at indvende imod, at Landbruget skal bringe et Offer, naar det drejer sig om Befolkningens Forsyning med Brødkorn, aldeles ikke, men Landmændene skal ikke bringe dette Offer, fordi de har større Indtægter at leve af end saa mange andre Borgere i Samfundet, thi saaledes er Stillingen aldeles ikke, man maa nu sige: tværtimod. Landbruget bør være med til at bringe dette Offer til Befolkningens Brødforsyning ud fra den Betragtning, at det gerne vil give et godt Eksempel.

Adskillige Bestemmelser i Lovforslaget ønsker vi ændret, og som Følge deraf ønsker vi at optage en nærmere Forhandling derom i Udvalget og senere med den højtærede